

UN AMNAR DIN SEC. AL VI-LEA E.N. DESCOPERIT LA DERVENT (JUD. CONSTANȚA)

de dr. P. DIACONU

Colectivul arheologic care lucrează în insula Păcuiul lui Soare a întreprins cercetări sistematice timp de câțiva ani și în așezarea fortificată de pe malul drept al Dunării, aflată pe partea de vest a dealului Dervent¹.

Cu prilejul unei astfel de cercetări efectuate în 1961 a fost desvelită în secțiunea S III o vatră de foc de formă aproximativ circulară cu dimensiunile de 1,20 m (E-V)/1,40 m (N-S). În fapt, vatra era reprezentată de o „placă” — ușor fisurată — dintr-un lut bine ars pe o grosime de 2—3 cm și acoperită parțial de cenușe.

În mijlocul vetrei „zăceau”, fără a respecta o anumită ordine, următoarele trei obiecte: 1. Amnar de fier, lung de 14,5 cm, dreptunghiular în secțiune. În timp ce unul din capete este lătit și se termină printr-o teșitură dreaptă, celălalt capăt se termină printr-un inel (un fel de verigă) (fig. 1); 2. „Tijă” de fier (fig. 2), având lungimea actuală de 8,4 cm, patrulateră în secțiune, cu capătul mai subțire rupt din vechime. Nu se poate preciza la ce a servit acest obiect; 3. Cremene, de formă neregulată, având dimensiunile de 4,2 cm/3,5 cm (fig. 3).

Amnarul descris mai sus se înscrie în seria celor obișnuite în lumea romană. Acest tip de amnar, însușit la un moment dat și de populațiile din afara Imperiului roman, a început să „circule” pe o vastă arie geografică a Europei. Așa se face că „amnarele cu verigă” se întâlnesc, de pildă, în necropolele culturii Przeworsk (Psevorsk)² și în mormintele de înhumare de la Keszthely³. Atât în Polonia, cât și în Ungaria sînt datate în sec. III-IV e.n.

Amnare, oarecum asemănătoare, s-au descoperit în mai multe locuri din Uniunea Sovietică, cum ar fi de exemplu la Ogubskoe⁴, cimi-

¹ În acest loc, semnele de viață documentează următoarele epoci: neolitică, bronzului, hallstattiană, dacică, romană și bizantină. Cf. Petre Diaconu și D. Vilceanu, *Păcuiul lui Soare*, vol. I (monografie arheologică), București, 1972, p. 11—12. Despre anumite vestigii arheologice de pe dealul Dervent vezi articolele noastre, *O fibulă digitată descoperită la Dervent*, în SCIV, XIII, 1962, 2, p. 447—449; *Un mormînt din secolul XI descoperit la Dervent*, în SCIV, XIV, 1963, 1, p. 213—216.

² Vezi referințele de rigoare la Gh. Diaconu, *Două amnare de tip Psevorsk descoperite în Muntenia*, SCIV, 15, 1964, 3, p. 429, în special, nota 5.

³ *Ibidem*, p. 430, nota 7.

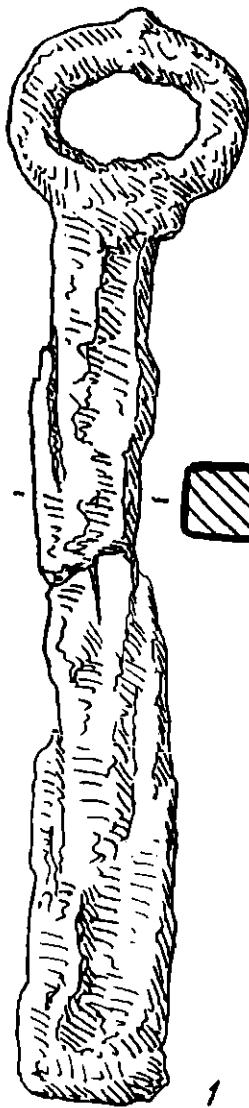
⁴ L. A. Golubeva, *К истории пластинчатых огней восточной Европы*, în *Новое в советской археологии*. Moscova, 1965, p. 258, fig. 1/1. În acest articol vezi și bibliografia privind descoperiri asemănătoare din U.R.S.S.

turul de la Mașebsk⁵, Gorodiștea Sarskovo⁶ ș.a. Toate aceste amnare sînt datate în sec. VI—VII.

Aceleiași vremi îi aparțin și unele exemplare, inedite încă, descoperite la Sadoveț în Bulgaria.

În sfîrșit, trebuie menționate și amnarele găsite pe teritoriul țării noastre la Mătăsaru⁷, Tîrgșor⁸ și Băiceni⁹, toate datate în sec. al IV-lea.

Amnarul de la Derwent datează din sec. al VI-lea.

1

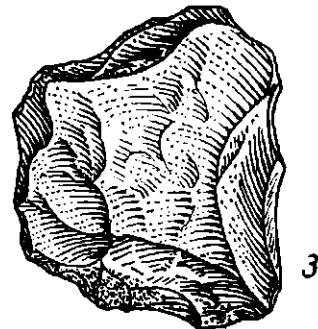
2

UN BRIQUET DU VIe SIÈCLE DÉCOUVERT A DERWENT (DÉP. CONSTANȚA)

— Résumé —

En cette note l'auteur présente trois objets : une tige en fer, un briquet en fer et une pièce de silex.

Le briquet, du type de ceux à chaînon, était connu au monde romain. L'exemplaire présenté date du VIe siècle n.è.

3

⁵ A. F. Dubinin, *Раскопки Малышевского могильника*, în K.S., XXVII, 1949, p. 93

⁶ E. I. Goriunova, *Этническая история Волго-Окского междуречья*, în M.I.A., Moscova, 1961, vol. 94, p. 105, fig. 46, 4.

⁷ Gh. Diaconu, *op. cit.*, p. 428, fig. 1, 3.

⁸ *Ibidem*, fig. 1, 4.

⁹ Ion Ioniță, *Contribuții cu privire la cultura Sintana de Mureș-Cerneahov pe teritoriul Republicii Socialiste Română*, în *Arheologia Moldovei*, IV, 1966, p. 218, fig. 21, 4.